

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave

NEDELJA

13 JAN 2017 BR.289

DEO PUBLICISTIČKE AKTIVNOSTI NACIONALNOG NAFTNOG KOMITETA SRBIJE

www.wpcserbia.rs

KRENULO?

**OPEC preko plana
Platts: Od septembra ravnoteža?**

SADRŽAJ:

NAFTA:

Hedžing američkih proizvođača nafte iz škriljaca oborio cene.....	OVDE
OPEC reagovao i cene ponovo na gore krajem nedelje.....	OVDE
Evropski benzin opet atraktivan za američke uvoznike.....	OVDE
Platts: U 3. kvartalu ravnoteža na tržištu.....	OVDE
Gasprom njeft ostaje u iračkom Kurdistanu – i povećava proizvodnju.....	OVDE
Spektakularni IPO Saudi Aramcoa još obavijen misterijom.....	OVDE
UNKS: Cene sirove nafte BRENT.....	OVDE

GAS:

Južni gasni koridor na pola puta.....	OVDE
Argentina postigla istorijski dogovor za novu revoluciju gas iz škriljaca?.....	OVDE

REGION:

Rumunija uvodi dodatne poreze proizvođačima nafte i gasa.....	OVDE
Hrvatska nema para da vrati Inu, pa je opcija novi strateški partner.....	OVDE
MOL objavio detalje o odluci arbitražnog suda o Iní.....	OVDE
Maloprodajne cene goriva u regionu	OVDE

Crude Oil Brent Jan 13 2017 1250 GMT - 55.60 Livecharts.co.uk

Hedžing američkih proizvođača nafte iz škrljaca oborio cene

NJUJORK – Nafta je ove nedelje doživela prve efekte reakcije do nedavno više stotina zamrznutih izvora nafte iz škrljaca u SAD na novu situaciju izazvanu rastom vrednosti barela na početku ove godine, sa početkom

rezova koje su u novembru dogovorile članice OPEC-a, a za njima i neki najveći ne-OPEC proizvođači. Posle rasta koji je podigao vrednost američke WTI na 55 dolara, a vodio Brent ka granici od 60 dolara, nafta je u utorak, 10. januara pala na njujorškoj berzi na najniži nivo od 1. decembra sa padom vrednosti WTI-a za februarske termine na 50,71 dolar. Razlog je, kako piše Bloomberg, u navali američkih proizvođača nafte iz škrljaca na hedžing buduće proizvodnje sa visokom cenom nafte. Analitičari se

uglavnom slažu u proceni da bi vrednost barela između 50 i 60 dolara bila optimalna granica za proizvođače. To je, podsetimo, dva puta iznad cene barela iz 11. februara prošle godine, kada je pao na najniži nivo u deset godina od 26.05 dolara za barel. U isto vreme, cene nafte u junu 2014. bile su prešle nivo od 107 dolara, pa bi i upola manja cena od te zadovoljila i potrošače.

OPEC reagovao - cene ponovo na gore krajem nedelje

NJUJORK, RIJAD – Cene nafte su posle pada s početka nedelje, krenule na gore sa informacijama da ključne članice OPEC-a smanjuju proizvodnju kako su obećale, uz vest o prognozi jakog rasta potrošnje u Kini, piše

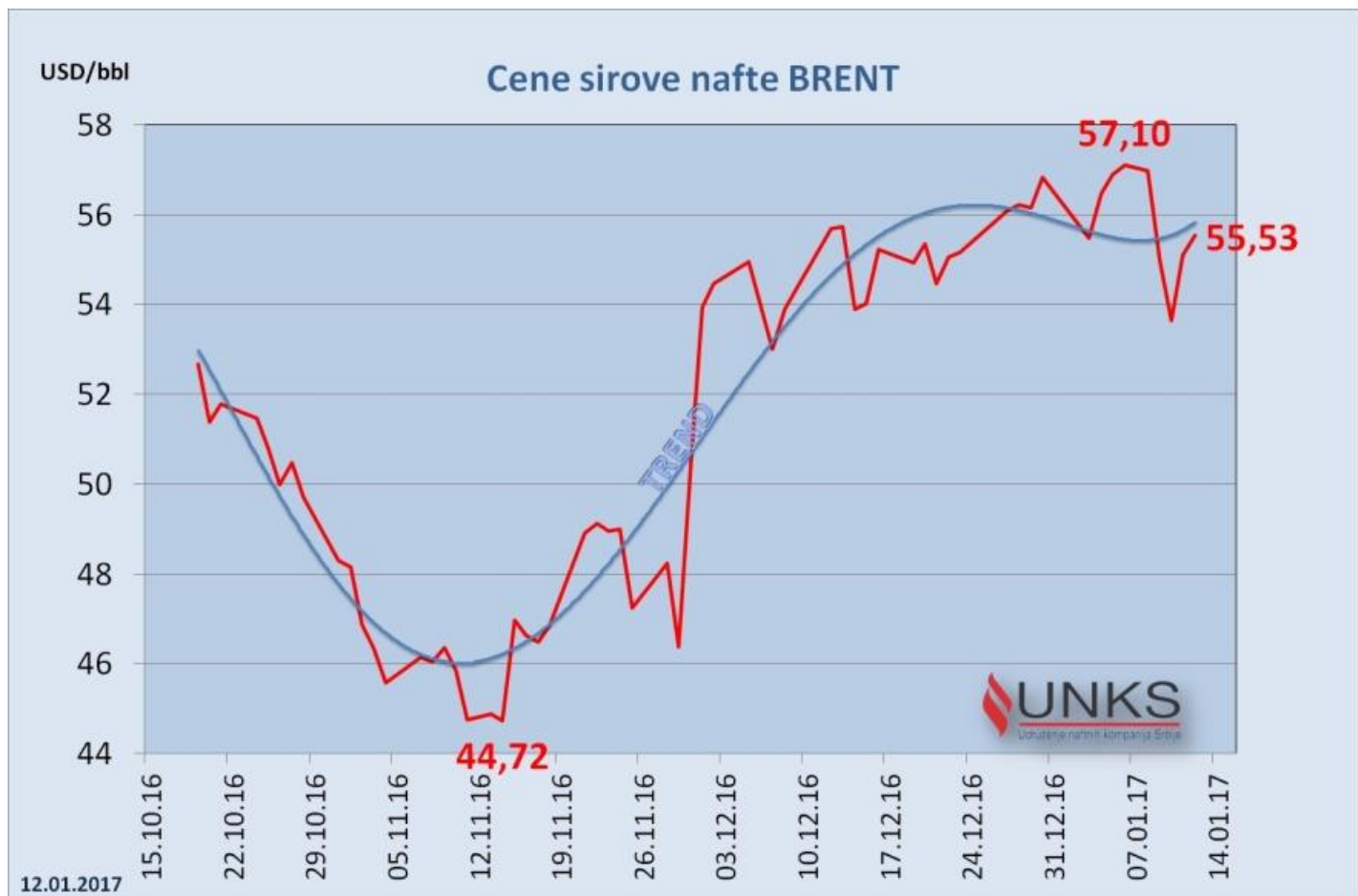
Reuters.

Saudijski ministar energije Halid al Falih je najpre u četvrtak rekao da je monarhija smanjila proizvodnju na najniži nivo u skoro dve godine. Irački ministar nafte je istovremeno rekao da je njegova zemlja smanjila izvoz nafte za 170.000 barela na dan i da će do kraja nedelje srezati izvoz za još 40.000 barela. Najzad, ministar nafte Kuvajta rekao je da je njegova zemlja smanjila proizvodnju sa više nego što joj je bilo određeno novembarskim dogovorom OPEC-a. Rastu cena na kraju nedelje pomogla je i procena Kine da će njena potrošnja nafte ove godine dostići rekordno visok nivo od 594 miliona tona, dok je neto uvoz sirove nafte porasti za 5,3%, na 396 miliona tona, ili oko osam miliona barela na dan.

Evropski benzin atraktivan opet za američke uvoznike

NJUJORK - Cene benzina u SAD nedavno su odskočile do višegodišnjih sezonskih visina, premašujući rast cena u Evropi, što je otvorilo pozornicu za veći uvoz goriva preko Atlantika, mada su cene transporta preko okeana takve da svako neće moći da iskoristi ovu trenutnu konjukturu na tržištu, piše u ponedeljak Petroleumworld.com. Razlika između repera RBOB U.S. benzina i evropskog Eurobob benzina dostigla je na početku ove godine najviši nivo u poslednjih šest godina. Na rast cena benzina u SAD uticao je pad zaliha na istočnoj obali, posle pune godine stanja pretrpanosti. Osim toga, niz prekida u radu rafinerija, uz veće cene sirove nafte. S druge strane, evropske cene nisu rasle istim tempom, što je otvorilo priliku rafinerijama na Starom kontinentu za zaradu, pa su poslednjih dana stigle narudžbine za uvoz goriva od više američkih kompanija.

ZIMSKA ČAROLIJA ZA VAŠ AUTOMOBIL!

Mi u Rusiji znamo šta je prava zima.
Zato smo napravili gorivo sa nižom tačkom smrzavanja
koje omogućava lakši start motora i uz to štedi vaš budžet,
jer ga trošite manje.

ZIMSKI *ecto*
DIESEL

LUK **LUKOIL**

Neka vaša zimska čarolija započne u LUKOIL-u.

www.lukoil.rs

Platts: U 3. kvartalu ravnoteža na tržištu

LONDON - Prvo smanjenje proizvodnje na koje se OPEC odlučio u poslednjih 15 godina izazvaće u trećem kvartalu ove godine nestanak velikog viška na zalihama, pa će se tržište nafte premestiti sa situacije viška ponude na uravnoteženiji odnos sa potrošnjom ove sirovine, ocenjuje u ovonedeljnom izveštaju **Platts Analytics**. Kojom brzinom će se tržište vratiti u ravnotežu

PLATTS ANALYTICS zavisi i od brzine obnavljanja proizvodnje američkih proizvođača nafte iz škrljaca, dodaje Platts. Agencija međutim smatra da će investicije u tom nekonvencionalnom sektoru ostati na skromnom nivou tokom ove godine, pa će i obnavljanje proizvodnje biti umereno. Ista prognoza važi i za proizvodnju iz Severnog mora, gde Platts vidi tek minimalno oživljavanje proizvodnje u naredne dve godine, nakon uzastopnog pada zabeleženog posle proizvodnog špica iz 1999. Analitičari Plattsa smatraju da bi tek pri ceni američke lake WTI nafte od 65 dolara za barel proizvodnja iz škrljaca u SAD mogla da se obnovi stopom od 35 do 40 odsto.

U istoj analizi Platts Analytics ocenjuje da će potrošnja nafte u Indiji rasti osetno brže od one u Kini. Platts vidi u ovoj godini uvećanje potražnje sirove nafte u Indiji od 7%, na 4,13 miliona Barela na dan, dok za Kinu očekuje rast od 3%, na 11,50 miliona barela nafte dnevno.

Gasprom njeft ostaje u Kurdistanu ... i povećava proizvodnju

MOSKVA – Gasprom njeft planira povećanje proizvodnje nafte u područjima Iraka pod dejstvom terorističke organizacije ISIL, piše u sredu RBC. Kompanija ne planira da obustavi rad u tri naftna polja na severu Iraka, koja su blizu teritorije pod kontrolom ISIL-a, prenosi poslovnijak informaciju dobijenu iz jednog izvora u Gasprom njeftu. Prema pisanju RBC-a, kompanija naprotiv planira da poveća proizvodnju sirove nafte iz tih izvora na 220.000

tona, što bi bilo 17,3% više nego u 2016. „Naftne kompanije koje rade na samo 30 milja od zone sukoba jeste pomalo ekstremna situacija, ali ne i nepoznata do sada,“ kaže Marat Terterov, osnivač i čelnih Energy Club-a iz Brisela. Gasprom njeft je operator u dva naftna polja zajedno sa Kurdistanskom regionalnom vladom (KRG). Kompanija je vlasnik udela od 80% u oba polja, Halabdžha i Shakal dok ostatak drži KRG. Treće polje, Garmian ruski naftaš razvija u 40-40 partnerstvu sa kanadskom kompanijom WetsernZagros, dok 20 odsto pripada KRG-u. Nafta se odatle može transportovati do Turske putem naftovoda Kirkuk-Cejhan, prenosi RBC. „Gasprom njeft trenutno ne vidi bilo kakav rizik koji bi uticao na naš rad u Kurdistanu“, rekao je generalni direktor kompanije Alksander Djukov.

Spektakularni IPO Saudi Aramcoa još obavijen misterijom

RIJAD - Pre godinu dana, Mohamed bin Salman (foto dole), drugi po redu naslednik saudijske krune, ali i ključna ličnost u izvršnoj vlasti ove petro-monarhije, uzdrmao je u temelju globalno energetska scenu najavom izlaska najvećeg svetskog proizvođača nafte na berze. Neočekivana najava prve javne ponude akcija u istoriji Saudi Aramcoa, predstavlja okosnicu vizije ovog tek 31. godinu starog princa da remontuje domaću privredu temeljno oslonjenu na proizvodnji i izvozu nafte. Godinu dana kasnije, niz ključnih pitanja i dalje ostaje bez odgovora: pre svih razjašnjenje preciznog izgleda Saudi Aramcoa kao javne kompanije, njegovih poreskih stopa i politike dividendi. Na kraju i gde i kada će se obaviti izlistavanje akcija Aramcoa na berzi, konstatuje u ponedjeljak *Financial Times*.

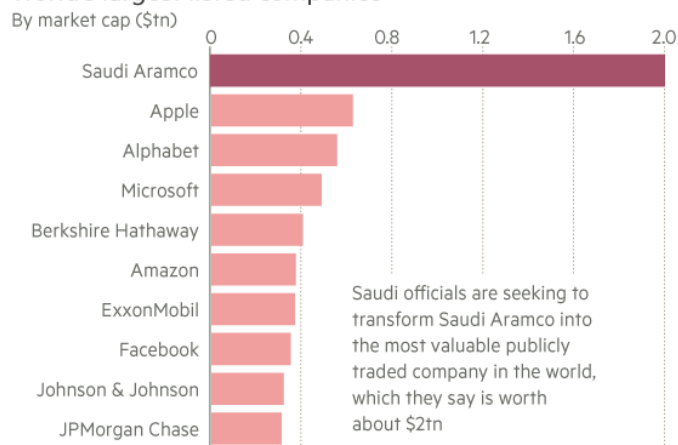

mogao da se uveća.

Prema planovima IPO-a, vlada Saudijske Arabije će ostati deoničar koji će kontrolisati Saudi Aramco, sa konačnom odlukom o pitanjima proizvodnje i rukovođenja naftnim rezervama monarhije. Menadžment Aramcoa međutim nastoji da razreši pitanja davanja kompanije državi, preko poreza i rente, s obzirom da od toga u velikoj meri zavisi politika dividendi, što je ključno za evaluaciju IPO-a ovog naftnog kolosa. Istorijski, profiti Aramcoa su oporezivani po stopi od 85%, uz plaćanje državi rente od 20% na proizvodnju nafte, prenosi FT informaciju dobijenu od dve osobe bliske kompaniji. Menadžment, prema ovim izvorima, želi da smanji stopu oporezivanja profita na oko 50%

Drugo otvoreno pitanje je mesto organizovanja IPO-a. Lica upućena u ovo pitanje kažu da je za sada najverovatnije da će se to dogoditi u Rijadu. Rešavanje svih ovih pitanja kako bi se izlistavanje obavilo tokom iduće, 2018. godine neće biti lak zadatak za saudijskog ministra energije i predsednika Saudi Aramcoa Halida al Faliha.

World's largest listed companies

Source: Bloomberg FT graphic

FT

Kako god bilo, dodaje list, jedna stvar je izvesna: ovo neće biti uobičajena javna ponuda akcija. „Ovo izlistavanje će se razlikovati od bilo kog prethodnog, kada je reč o njegovom obimu, prirodi ponude, neizvesnostima koje je okružuju, hodogramu i samom procesu“, kaže za list jedna neimenovana osoba koja priprema ovaj poduhvat sa saudijskim zvaničnicima. Rijad želi da transformiše Saudi Aramco u najvredniju izlistanu kompaniju na svetu, za koju kažu da vredi oko dva biliona, ili dve hiljade milijardi dolara. Prema prvobitnim najavama, Aramco bi trebalo da ponudi na prodaju 5% akcija, mada FT prenosi da bi taj broj

JEDINI LICENCIRANI PROIZVOĐAČ NAFTNIH DERIVATA U SRBIJI U PRIVATNOM VLASNIŠTVU

www.standardgas.rs

GAS

Južni gasni koridor na pola puta

BAKU – Azerbejdžan je za sada investirao šest od predviđenih 11 milijardi dolara u favorizovan evropski projekat Južnog gasnog koridora, prenosi u sredu *Natural Gas World* izjavu generalnog direktora kompanije Southern Gas Corridor (SGC), Afgana Isajeva. Projekat SGC obuhvata razvoj druge faze gasnog mega polja Šah

Deniz, produženje Južnokavaskog gasovoda, izgradnji Transanadoljskog gasovoda (Tanap) i Transjadranskog gasovoda (TAP). Azerbejdžan je vlasnik udela od 16,7% u Šah Deniz 2, 58% u Tanapu i 20% u projektu TAP. Isajev je rekao da je do kraja prošle godine kompletirano bezmalo 88% Šah Deniz 2, oko 75% Južnokavaskog ekstenzije, nešto manje od 60% Tanapa i nešto ispod 32% TAP-a. SGC-om bi u prvoj fazi Turska trebalo da dobije 16 milijardi kubika azerbejdžanskog gasa godišnje, dok bi 10 mlrd m³ trebalo da završi u Evropskoj uniji do 2021. godine. Do kraja druge dekade ovog veka ta količina bi trebalo da se postepeno podigne do 31 mlrd m³ godišnje.

СРБИЈАГАС

ПОСВЕЋЕНИ ЧИСТОЈ ЕНЕРГИЈИ

ЈП „Србијагас“

Народног фронта 12, Нови Сад, Србија

Тел: +381 21 481 1004, +381 21 481 2703 / Факс: +381 21 481 1305

www.srbijagas.com

Argentina postigla istorijski dogovor za novu revoluciju gas iz škriljaca?

BUENOS AJRES – Jedan *blockbuster* dogovor između naftne i gasne privrede, sindikata i vlade Argentine mogao

bi da donekle ponovi u toj južnoameričkoj državi ono što je ostvareno u okviru eksplozivnog rasta proizvodnje gasa iz škriljaca u SAD, piše u sredi *Seeking Alpha*. Osnova dogovora je pristanak vlade u Buenos Ajresu da pokrije troškove investitorima u ovom sektoru i praktično im garantuje zaradu. Kako piše lokalni list *La Nacion*, vlada je pristala da odobri subvencionisanu cenu od 7,50 dolara za milion Britanskih termalnih jedinica (Btu) kompanijama koje budu investirale u gasnim škriljcima prebogatom basenu Vaca Muerta. Cena je osetno iznad postojeće na većini berzi u svetu. Primera radi, cene gasa u SAD, pozornici tzv revolucije gasa iz škriljaca a i dalje najvećem proizvođači ove sirovine na svetu, je više nego upola niža – iznosi 3,33 dolara za MMBtu. Godinama se Argentina smatra najverovatnijim mestom gde se može ponoviti severnoamerička revolucija u proizvodnji gasa iz škriljaca. Uprkos velikim investicijama međunarodnih naftnih i gasnih kompanija širom sveta, nigde nije pronađen novi veliki izvor gasa iz škriljaca.

Argentina se smatra da poseduje – prema podacima EIA -

27 milijardi barela nafte i 802 biliona kubnih stopa prirodnog gasa (oko 24.000 milijardi kubnih metara), što je bezmalo 30% više od procenjenih američkih rezervi. Više se smatra da postoji jedino u Kini. Trenutno u Argentini gas se nalaze najveće svetske kompanije, poput Gasproma, Chevrona, Shella, Exxon, ali su troškovi proizvodnje i dalje visoki, piše Reuters. U samo dve, od 19 odobrenih koncesija u basenu Vaca Muerta počela je

Source: ARI, 2013.

proizvodnja.

Najnoviji dogovor mogao bi značiti prekretnicu, ne samo zbog odobrene podsticajne cene, već i pristanka sindikata na neke ustupke, u prvom redu odustajanja od uslova da kompanije zaposle više radnika nego što im je stvarno potrebno. Doduše sadašnje podsticajne cene neće večito trajati, predviđeno je da se do 2021. spuste na 6,5 dolara za MMBtu, pa ostaje da se vidi hoće li u međuvremenu proizvodnja u Argentini eksplodirati do te mere da troškove proizvodnje približi onim u Severnoj Americi.

Rumunija uvodi dodatne poreze proizvođačima nafte i gasa

BUKUREŠT – Rumunija će aktivirati u prvom kvartalu novo zakonodavstvo kojim menja način oporezivanja naftnih i gasnih kompanija u zemlji, objavio je lokalni poslovni časopis **Business Review**. „U šemi prikupljanja nameta uvešćemo novi porez od 20 odsto na prirodne sirovine koje se ne prerađuju u Rumuniji“, rekao je ministar finansija Viorel Stefan. Prema sadašnjim pravilima, naftne i gasne kompanije plaćaju rente koje idu od 3,5 do 13,5 odsto, zavisno od veličine polja. Prema nacrtu novog zakona, kompanije koje proizvode naftu i gas iz podzemskih polja plaćaće manje od onih koje rade na kopnu, piše **BR**.

Hrvatska nema para da vrati Inu, pa je opcija novi strateški partner

ZAGREB - Nagovešteni predlog da bi Hrvatska prodajom dela Hrvatske elektroprivrede (HEP) namakla novac za otkup MOL-ovog udela od 49% Ine, teško da je realan, piše U četvrtak Energetika-net. Portal, naime, prenosi ocene Bloombergovih biznis analitičara prema kojima HEP vredi oko 18,5 milijardi kuna, iako u bilansu firme stoji da njena imovina vredi 32 milijarde kuna. U Hrvatskoj se ocenjivalo da bi se za četvrtinu HEP-a moglo dobiti i do sedam milijardi kuna, ali ako je verovati Bloombergu, analiza pokazuje da bi prihod od IPO-a mogao biti znatno skromnijih 4,6 milijardi kuna. Samim tim iznos dobijen prodajom deonice ne bi bio ni približno dovoljan da se od MOL-a otkupi 49,08% Ine jer je tržišna cena Ine, mada prenaduvana, oko 13,7 milijardi kuna.

„Sve i da država proda udele u Podravci i Badelu, ACI-u, hotelske kuće Jadran, Maestral, Makarska i Club Adriatic, skupila bi zajedno u najboljem slučaju oko dve milijarde kuna“, piše Energetika-net. Treća, u ovom trenutku po svemu sudeći najrealnija, opcija je pronalaženje novog strateškog partnera za Inu koji bi zamenio MOL.

Energetika-net potseća da je MOL već bio u razgovorima za prodaju svog udela u Ini 2014. godine, kada je od poljskog PKN Orlena za 49% deonica tražio tri milijarde evra. Poljaci su bili spremni da plate milijardu i po evra.

NAŠE OBEĆANJE
NEPOBEDIV KVALITET
 U SVIM ZIMSKIM USLOVIMA*

POUZDAN DO -38°C*

OMV MAXX Motion
 Performance Diesel

*-38°C je CFPF vrednost prema SPPS EN 590 standardu. Predloženi varijeti su zavisanosti od visine, načina vožnje i tehnološkog stanja motora i ispušnog razvodjenja goriva bez aditiva, koje ispunjavaju lokalne minimalne standarde.

OMV INNOVATION
 OMV TEAM

DI/FH Thomas Uitz
 OMV Product Development & Innovation

www.omv.rs | OMV Srbija | free wifi

WE CARE MORE OMV

MOL objavio detalje o odluci arbitražnog suda o Ini

BUDIMPEŠTA - MOL je u četvrtak objavio detalje o odluci arbitražnog suda koji je odbacio hrvatsku tužbu prema kojoj je mađarska kompanija korupcijom stekla upravljačka prava nad hrvatskom naftnom kompanijom INA. „Sud je došao do pouzdanog zaključka da Hrvatska nije uspjela da dokaže da je MOL zaista podmitio (tadašnjeg premijera Hrvatske, Iva) Sanadera - stoji u dokumentu koji je objavio MOL. Istovremeno je odbačen i zahtev Hrvatske da se Prvi aneks deoničarskog ugovora (FASHA) i Opšti sporazum o gasu proglaše ništavnim na temelju navodne korupcije.

„Ako su članovi Uprave smatrali da im je uskraćeno pravo da upravljaju Inom, mogli su se žaliti Trgovačkom sudu, ali niko od njih nije to učinio,“ stoji u dokumentu. **SEEbiz**

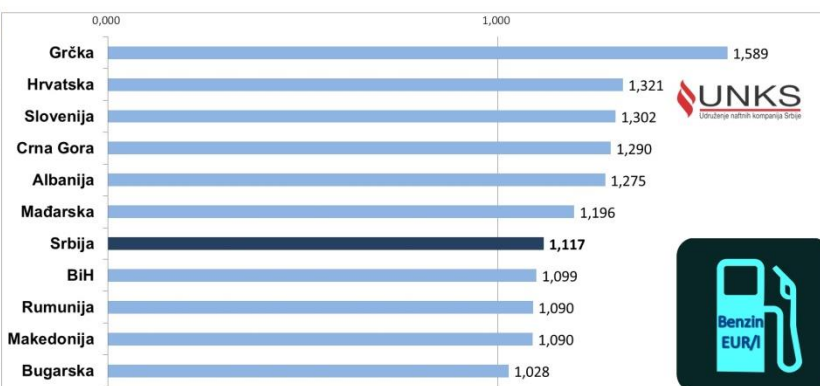

**KVALITET
O KOM SE PRIČA**

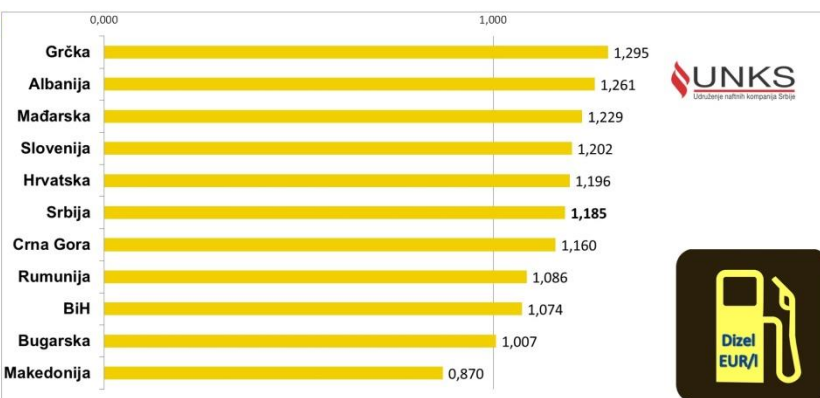

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona
11.01.2017. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

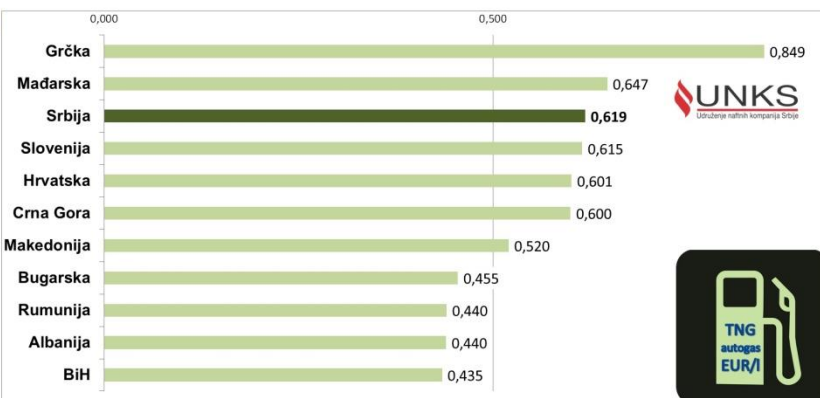
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
UNKS	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	1,589	30,47%
Hrvatska	1,321	8,44%
Slovenija	1,302	6,90%
Crna Gora	1,290	5,92%
Albanija	1,275	4,72%
Mađarska	1,196	-1,79%
Srbija	1,117	-8,25%
BiH	1,099	-9,74%
Rumunija	1,090	-10,49%
Makedonija	1,090	-10,54%
Bugarska	1,028	-15,62%
Prosečna cena u regionu		1,218

Dizel EN590 (EUR/l)		
UNKS	Evro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	1,295	13,38%
Albanija	1,261	10,38%
Mađarska	1,229	7,56%
Slovenija	1,202	5,24%
Hrvatska	1,196	4,74%
Srbija	1,185	3,74%
Crna Gora	1,160	1,56%
Rumunija	1,086	-4,95%
BiH	1,074	-5,99%
Bugarska	1,007	-11,81%
Makedonija	0,870	-23,83%
Prosečna cena u regionu		1,142

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
UNKS	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	0,849	50,11%
Mađarska	0,647	14,43%
Srbija	0,619	9,39%
Slovenija	0,615	8,74%
Hrvatska	0,601	6,31%
Crna Gora	0,600	6,08%
Makedonija	0,520	-7,99%
Bugarska	0,455	-19,54%
Rumunija	0,440	-22,12%
Albanija	0,440	-22,24%
BiH	0,435	-23,16%
Prosečna cena u regionu		0,566

У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ

Привредна комора Србије је независна, савремена и одговорна небуџетска институција, национална асоцијација свих српских привредника која своју традицију, искуство, знање и стручност ставља у службу најбољег интереса својих чланица и српске привреде.

Били смо и остаћемо одговоран партнер и подршка вашем пословању кроз услуге пословног информисања и саветовања, издавања докумената и сертификата, унапређења економске сарадње са иностранством, независног суђења и арбитраже, едукације, као и заступања, заштите и промоције интереса наше привреде у земљи и свету.

www.pks.rs

ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ

WPCSERBIA

NEDELJA - DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave